

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 120. — ŠTEV. 120.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 22, 1929. — SREDA, 22. MAJA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII

Kitajski nacionalisti proti maršalu Fengu.

'KRŠČANSKI' GENERAL IMA BAJE NA RAZPOLAGO 200,000 MOŽ

Tri nankinške armade prodirajo proti Severu v nadi, da porazijo maršala Fenga, katerim ima baje na razpolago nad dvestotisoč mož ter je izborna pripravljen na odpor. — V Kantonu se še vedno vrše vroči boji. — Bojne ladje zasidrane pred tujezemski koncesijami.

NANKING, Kitajska, 21. maja. — Ogromne množine nacionalističnih vojakov so začele podirati proti Severu. — Splošen položaj na Kitajskem ni bil izza sklenitve miru s Severom še nikdar tako resen kot je sedaj.

Med generalom Kaj Šekom in takozvanim "krščanskim" generalom Fengom sicer še ni prišlo do sovražnosti, toda izbruhnejo lahko vsak hip.

Proti Severu prodirajo nacionalistične armade. Feng ima na razpolago dvestotisoč vojakov, ki so dobro založeni z vsem potrebnim, ter bo nudil odločen upor.

120,000 nacionalistov prodira ob Pukow-Tien-sin železniško križišče.

KANTON, Kitajska, 21. maja. — Angleški mornarji so se danes izkrcali s kanonskih čolnov ter začeli utrjevati angleško koncesijo. Vsi mostovi in vsa vrata so zaprta.

Pred koncesijo so zasidrane tri angleške, dve japonski in dve francoski križarki.

Ameriška bojna ladja "Tulsa" je odplula iz Honkonga.

Centralna banka je poslala zastran varnost dva milijona mehiških srebrnih dolarjev v Hongkong.

ŠANGHAJ, Kitajska, 21. maja. — Položaj v Kantonu je jako zapleten. Včeraj je bilo sporočeno, da se nahaja mesto že v rokah Kvangsi čet, dočim pravijo današnja poročila, da so se vstasi umaknili ter da nacionalistične čete zopet kontrolirajo mesto.

PREISKAVA V ELISABETHTONU

Vojni tajnik Good je odredil natančno preiskavo glede uporabe vojne materijala v štrajkarskem ozemlju.

ELISABETHTON, Tenn., 21. maja. — Vojni tajnik Good je odredil preiskavo stavke v tovarni Bemberg Company. Državna Delavska Federacija iz Tennessee se je pritožila pri vojnem departmentu, zatem ko je tajnik zanimal vprašanje, če se je uporabilo zvezno uniformo in opremo v stavkarske svrhe.

Pomožni šerifi v Elisabethtonu so baje nosili zvezno uniformo in drugo opremo.

Državna Delavska Federacija je opozorila pristojne oblasti na to, da niso miliciji v Elisabethtonu v službi države, temveč, da so pod poveljstvom okrajnega šerifa Morelanda, ki je zopet v službi vodstva Bembegovih naprav.

Te naprave tudi plačujejo mede milicijarjem.

Istočasno pa je izjavil generalni pribočnik Lloyd, da bo proglašeno vojno pravo le v slučaju, da bi postalo to neobhodno potrebno in če bi se navadna sodišča ne obnesla.

Stavkarji so izgubili ves pogum vsled novih razvojev v položaju, vendar pa nočejo opustiti piketskih demonstracij.

Ogromen požar v Philadelphiji.

PHILADELPHIA, Pa., 21. maja. — Požar je povzročil večer za nekako 150,000 dolarjev škodo v tovarnici Belmont Packing and Rubber Co.

Ognjegaseci so si šest ur prizadevali, predno so požar pogasili.

Usodepoln ugriz mačke.

WASHINGTON, D. C., 20. maja. — Ugriz mačke, ki je vsako jutro skočila na posteljo svojega gospodarja ter ga prebudila, je povzročil smrt Alvinu Millerju, ravnatelja neke šole.

Pred enim tednom je ugriznila mačka Millerja v zapestje in ker niso pomagala domača zdravila, so ga prevedli v bolnico, kjer je pred par dnevi umrl na zastrupljenju krvi.

KONFERENCA MALE ANTANTE

Članice Male antante se zavzemajo za priznanje sovjetske Rusije. — Na dnevnem redu bo tudi razmerje napram Ligi narodov.

PRAGA, Čehoslovaška, 21. maja. — Včeraj je bila v Beogradu otvorjena konferenca zastopnikov Male antante. Iz vseh evropskih držav so prišli opazovalci na konferenco, ki bo razpravljala o problemih, tikajočih se indirektno drugih sil.

Na prvem mestu razprav bo stalo vprašanje narodnostnih manjšin. Domneva se, da se bo Mala antanta bavila s tem vprašanjem na svoj lasten način in da bo odklonila predlog Lige, ker bi bila s tem ogrožena varnost triantonške mirovne pogodbe.

Jugoslavija, koje zunanji minister se zavzema za obnovljenje diplomatskih odnosov s sovjetsko Rusijo, bo najbrž otvorila debato glede tega vprašanja.

ZEPELIN JE POPRAVLJEN

Nemška zračna križarka "Graf Zeppelin" bo še tekom tega tedna odletela nazaj v Nemčijo. — Motorji so bili izboljšani.

FRIEDRICHSHAFEN, Nemčija, 21. maja. — Dr. Hugo Ecker je izjavil danes, da ne bo vpriporil "Graf Zeppelin" nikakih nadaljnjih potovanj, dokler ne bodo izvedeni dognali, kaj je povzročilo polom štirih motorjev na zadnjem potovanju.

Nadalje je rekel, da se bo zračna ladja v četrtek ali petek vrnila v Friedrichshafen. Pokvarjenje motorjev ni imelo niti najmanjšega vpliva na zračno ladjo in vsled tega ni mogoče grajati njene konstrukcije.

Da je zamogel "Zeppelin" pristati kljub temu, da so motorji odpovedali jeb il nadaljni dokaz njegove uspešnosti.

Ponovno je poudaril, da ne pride niti malo v poštev vprašanje sabotaže.

QUERS, Francija, 21. maja. — Motorji "Zeppelina" so bili večer izboljšani, vsled česar bo mogoče nadaljevati pot v Friedrichshafen. Dva nova motorja sta dospela iz Nemčije, in ažirirji so ju pričeli inštalirati.

Na tisoče radovednežev iz Toulouse in drugih krajev prihaja semkaj vsak dan, da si ogledajo nemško zračno ladjo.

PARIZ, Francija, 21. maja. — Francosko zračno ministrstvo je včeraj sprejelo vabilo dr. Eckerja, da vzame na krov pet francoskih aviatističnih častnikov, da se udeležijo kot potniki povratnega potovanja.

1200 hiš zgorelo

TOKIO, Japonsko, 21. maja. — Danes je zgorelo dvanaest sto hiš, ki so predstavljale skoro celo mesto Funateu, v bližini japonskih Alp.

PREDSEDNIK IMENOVAL ODBOR KI BO PREISKAL PROHIBICIJO

Skoro vsi odborniki so suhači po prepričanju. — Seznam članov jako ugaja senatorju Borahu. Modifikacijske sile so odobrile načrt z gctovimi rezervacijami. — Vse za izvedenje postave.

WASHINGTON, D. C., 21. maja. — Poseben odbor, katerega je imenoval predsednik Hoover, bo preiskal vzroke splošnega neuvažvanje postav s posebnim ozirom na vedno naraščujoče število zločinov in na omalovaževanje prohibicijske postave.

Predsednik Hoover je določil devet moških in eno žensko, da vodijo dolgo obljubljeno poizvedovanje glede enforcementa.

Preiskana bo vsaka faza nepostavnosti. Odbor bo priporočil potrebno akcijo zvezni vladi in državnim vladam.

Tako mokačji kot suhači pričakujejo, da bo ta komisija dognala, če naj prohibicija v sedanjih obliki traja še naprej, ali naj se jo modificira, da se pospeši splošno treznost v deželi.

Obširno poizvedovanje, katero bo ta komisija izvedla, ne bo imelo za namen, omajati dvoma v moč Volsteadove postave.

Komitej je v splošnem sestavljen iz suhačev, oziroma boljše rečeno, suhači imajo čeno v njem. Predstavitelji suhačev so v splošnem zelo navdušeni glede odbora ter izjavili:

— To je izvrsten odbor, če... (Pri tem jim je zmanjkalo sap).

Stališče obeh strank je obrazložil senator Borah iz Idaha, eden glavnih suhačev v senatu. Govoril je tudi Henry Curran, predsednik zveze proti prohibicijskemu amendentu.

Senator Borah je rekel: — Zdi se mi, da je to zelo dobra komisija.

Curran je izjavil: — Predsednikova komisija bo lahko storila več zelo veliko uslug, če bo preiskala ves problem glede zvezne prohibicije.

SPORAZUM MED CERKVIJO IN DRŽAVO

V Mehiki se bodo najbrž pričela pogajanja med cerkvijo in vlado glede uravnave sedanjih neznosnih razmer.

MEXICO CITY, Mehika, 21. maja. — Kot znano, je prejšnji minister Calles odložil svoj urad kot vojni minister ter je odšel na oddih na Pacifično obal. Oficijelno je bilo javljeno, da je njegov naslednik kot vojni minister general Joahim Amara.

WASHINGTON, D. C., 21. maja. — Iz verjetnega vira se je izkazalo, da simpatizira večina nemških nadškofov s predlogom nadškofa Floresa, naj prične cerkev z mirovnimi pogajanjmi ter naj se pobota z mehiško vlado.

Apostolski delegat v Združenih državah je izjavil, da bo poslal vse odgovore mehiških škofov v Rim. Papeža so naprosili za navodila, ki bodo omogočila katoliškim avtoritetam, da sporoče mehiški vladi svojo voljo do razprav.

VOJNI LETALEC SE JE SMRTNO PONESREČIL

Kapitan Argles, ki je služil v canadski ekspedicijski sili, se je smrtno ponesrečil, ko je dajal pouk v letanju. — Nesreča se je pripetila v bližini Roosevelt polja.

ROOSEVELT POLJE, L. I., 21. maja. — Laird biplan, katerega so se posluževali dijaki, ki so se vežbali v zraku, je padel iz višine dveh tisoč čevljev eno miljo in pol od tega polja včeraj popoldne. Aeroplan je trčil ob tla ter smrtno poškodoval pilota, dočim je bil dijak, ki je bil v zadnjem sedecu močno poškodovan.

Mrtva sta: Arthur Argles, canadski vojni letalec, ki je umrl v Nassau County bolnici ter Alfred Harris, zemljiški agent iz New Yorka.

Argles, ki je bil izkušen vojni letalec, in ki bi moral biti eden pilotov nameravanega transatlantskega poleta pred enim letom, je vzel Harris, ki je bil lastnik aeroplana ter imel dijaško letalsko licenco, v zrak.

Ko je pričel aeroplan padati v "tail spin" iz sorazmerno varne višine dveh tisoč čevljev, je vzbudil le malo pozornosti pri ljudeh, ki so se nahajali na polju. Ljudje so zrl nanj kot da dela vaje. Aeroplan je pričel hitro padati. Predno je udaril ob tla, je postalo očitno, da vprizarja pilot naravnost nadčloveške napore, da naravna svoj stroj. Trenutek pozneje pa se je zgodila nesreča. Aeroplan je udaril ob tla z nosom naprej in motor je bil takoj zakaпан par čevljev v zemljo. Oba moža sta bila še živa, ko so dospeli ljudje na pozorišče nesreče. Argles je umrl kmalu nato, ko so ga prevedli v bolnico in prilike Harris, ki je bil zelo majhne.

Argles, ki je bil star pet in trideset let, je bil rojen v Oklahomi.

Razstava na Španskem.

V Barceloni je včeraj otvoril kralj formalno razstavo poljedelskih in industrijskih predmetov.

Danes se je pričela vojaška ofenziva proti vstašem v zapadnih in centralnih državah.

Sedem tisoč kavaleristov je bilo koncentriranih v Guadalajari. Devet uglednih prebivalcev Guadalajare je bilo danes aretiranih pod obdolžbo, da so pomagali vstašem.

NEMŠKE REPARACIJE SO BILE ZNIŽANE ZA DESET Odstotkov

Ameriška vlada je dovolila malenkostno znižanje. Vedno več je prilik, da bo dosežen spcrazum glede reparacij — Owen Young se je zopet privatno posvetoval z nemškim delegatom Schachtom.

PARIZ, Francija, 21. maja. — Sedaj je ameriška vlada posegla v vprašanje reparacij, in vsa zadeva je dobila povsem drugačno lice. Včeraj je bil predložen posebnemu komiteju predlog predsednika Hooverja. Odborniki so ga sprejeli z raznimi občutki. Neki delegat je baje rekel, da je skrčenje, katero ponujajo Združene države, podobno napitnini, ki jo da gost nataraju. V splošnem pa so bili delegati mnenja, da so stopila pogajanja v nov štadij, ko so pokazale Združene države voljo, da privolijo v skrčenje.

Tajnik ameriškega poslanstva Edwin Wilson je prišel pred komitej, ki zboraže pod predsedstvom italijanskega delegata ter prečital poslanico. Young je dobil dovoljenje, da privoli v desetodstotno skrčenje za letna plačila, ki jih dobiva Amerika za stroške okupacije.

Predstavitelj Belgije se je branil udeležiti nadaljnih pogajanj, če ne bo dobila njegova dežela zahtevane vsote.

V splošnem pa so se izboljšale prilike, da bo reparacijska komisija uspešno zaključila svoje delo.

Načelnik ameriške delegacije Owen Young, je imel danes privatno konferenco z načelnikom nemške delegacije dr. Schachtom.

Novi uradni tremin Machada.

HAVANA, Kuba, 21. maja. — General Machado je danes nastopil svoj drugi termin kot predsednik Kube. Po prisegi je izdal manifest, v katerem je očrtal svoj program s tremi besedami: Voda, ceste, šole!

Njegov sedanjí termin bo potekel po šestih letih, nakar ga je mogoče podaljšati za nadaljno leto s pomočjo ustavnega amementa.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim sveto v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEM DO TREH TEDNIB
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PEISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakner, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniški nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

ZMOTNO POROČILO

Ljubljanski "Slovenec" je objavil dne 26. aprila poročilo "Peš iz Argentine v New York".

Poročilo, ki ga mi v današnji številki ponatiskujemo, temelji hote ali nehoti na napačnih podatkih ter je na las slično "modrostim", ki so jih bila pred par leti polna takozvana glasila katoliških Slovencev.

Nepoučenosti in zlobno zavijanje — to je bilo še vedno orožje, ki so se ga posluževali proti nam naši nasprotniki.

Dopisnik govori najprej o jamčevini petdesetih dolarjev, ki je baje potrebna za vstop v Ameriko.

Če je bilo treba samo petdeset dolarjev, jih je rojak Vehovec imel, kajti skoro dvakrat toliko je dobil iz New Yorka in iz Chicago.

V drugem delu poročila pa že pravi člankar, da znaša kavejja (bond) petsto dolarjev ter da se je zavzel za Vehovec njegov rojak duhovnik Gnidovec ter mu takoj priškolil na pomoč s \$25.

Nadalje je gospod velikodušno obljubil žrtvovati še nadaljnjih petdeset dolarjev, v sled česar naj bi dobil gospod Gnidovec še devet velikodušnih posnemovalcev, ki bi zbrali petsto dolarjev.

Resnici na ljubo naj bo povedano, da znašajo stroški za bond okrog sto dolarjev in da se bo gospodu Gnidovec najbrž kmalu posrečilo dobiti samo še enega posnemovalca.

Toliko v splošnem. Sedaj pa še posebej, kar se "Glasa Naroda" tiče.

"Obrnil se je (Vehovec namreč) na različne strani za podporo" je rečeno v članku, med drugim tudi na uredništvo "Glasa Naroda", odkoder mu je bila sicer obljubljena pomoč, toda prejel ni ničesar.

"Glas Naroda" ni nikdar obešal na veliki zvon, kda, in koliko je komu pomagal. Tudi v Vehovecovi zadevi ne.

Menda je rojak Vehovec toliko možarski, da bo sam pojasnil ljubljanskemu "Slovenec", da je "Glas Naroda" držal svojo obljubo.

Nadalje naj bi Vehovec na podlagi svojih izkušenj odločno odsvetoval vsakemu svojemu rojaku, kateremu bi morda kar naenkrat treščilo v glavo, da se poda brez denarja na kako slično potovanje.

NAPREDEK

Pred šestidvajsetimi leti se je človeku posrečilo, da se je dvignil s zemlje v letalu, ki je bilo težje kot zrak.

Šest let kasneje je človek preletel Angleški kanal.

Nato je izbruhnila vojna, in vojna stiska je proizvedla letala in pilote, ki so neizmerno izboljšali zrakoplovstvo v vseh ozirih.

Leto dni po vojni sta dva Angleža preletela Atlantik. Meseca maja leta 1927 je pa završil Lindbergh svoj nesmrtni polet.

Zdaj je mogoče ostati aeroplanu v zraku skoro teden dni ter mu dovajajo iz drugih aeroplanov kurivo.

In govoré že o aeroplanu, ki bo poletel okrog zemlje, ne da bi se medpotoma ustavil.

Kaj bo šele po preteku desetih ali dvajsetih let, če bosta človekova volja in tehnika napredovala s tako orjaškimi koraki?

POZOR!

Vsem onim, ki so me vprašali, kaj se podam na obisk v domovino, naznanjam, da odpotujem dne 26. junija s parnikom "Paris", ki je last Francoske družbe ter je znan po svoji izborni postrežbi. Kdor se hoče prigrasiti, naj se prigrasi pravočasno, da nas bo večer da bo potovanje čimbolj prijetno.

Ludvig Benedik,

82 Cortlandt St., New York City.

39 mrtvih vled potresa.

ANGORA, Turčija, 21. maja.

Tekom močnega potresa, ki se je v nedeljo zvečer pojavil v Suheru in v Mali Aziji, je bilo ubitih devet in trideset oseb, štirideset nadaljnjih pa ranjenih.

Na tisoče hiš je bilo porušeni.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Pred volitvami v Belgiji.

Ko je bil dne 5. aprila 1925 izvoljen sedanji belgijski parlament, so mu mnogi prerokovali naglo smrt, to pa zato, ker ni dobila nobena stranka zase večine, a so se vse spočetka branile vstopiti v kakršnokoli koalicijsko vladno. Pred štirimi leti je bilo izvoljenih v spodnjo zbornico 79 socializistov, 78 katolikov, 22 liberalcev, 6 flamskih separatistov in 2 komunisti. V senat je prišlo poleg 71 klerikalcev 59 socializistov in 23 liberalcev. Socialisti so od volitev v l. 1921 napredovali za 150,000 glasov, dočim so katoliki in liberalci znatno nazadovali. Večine ni imel nihče, nove volitve pa tudi ne bi prinesle bistvene izpremembe.

Tako pač ni kazalo drugače, kot da se je — hočeš nočeš — moral poskusiti z vsem neljubimi koalicijami. Po tedne in tedne trajajočih pogajanjih, ko je Belgija že zaslovela kot "dežela, kjer nihče ne more sestaviti vlade", je vendarle prišlo do sporazuma med socialisti in levim delom klerikalne stranke, tako zvanimi krščanskimi demokrati, ki predstavljajo po večini flamske katoliške delavce in kmečke sloje. Vladi je načeloval vicemont Poullet, a njegovi glavni sodrudnik je bil Emil Vandervelde, šef belgijske delavske stranke in eden najuglednejših voditeljev socialistične internacionale.

Demokratska vlada, ki so jo v nekaterih važnih trenutkih podprli tudi desničarski katoliki, je poskušala ustaviti nazadovanje vrednosti belgijskega denarja in izvesti široko zasnovan načrt stabilizacije franka. Njena akcija pa se je iz raznih razlogov, med katerimi ni bil najpomembnejši odpor in celos ovražnost domačih finančnih in gospodarskih krogov, popolnoma izjalovila. Belgijski frank se je istočasno s francoskim orjaškimi koraki blizil brezdnu.

V tem usodnem trenutku so se vse tri glavne belgijske stranke pokazale postrtovalnost in patriotizem, ki mu je kmalu nato sledila tudi Poincarejeva Francija in ki bi bil priporočljiv mnogim drugim državam.

V maju leta 1926 se je sestala pod predsedstvom Jaspardjevim velika vlada narodnega edinstva, v kateri so sodelovali najboljši možje iz socialistične, liberalne in klerikalne stranke. Krščanski demokrati sicer niso imeli nobenega ministra, vendar so vlado podpirali s svopinj glasovi. Nova vlada se je s skrajno energijo lotila reševanja do temelja zavoženih financ. Naložila je poldrugo milijardo novih davkov. Leteči dolg se je konsolidiral brez velikih potreslajev. Končno se je izvedla tudi monetarna reforma, ustvarila se je nova denarna enota "belga" in frank se je stabiliziral na sedmimi predvojni zlate vrednosti. Po začetnih težavah, ki ne izbežijo slede tako globokim operacijam, si je belgijsko državno in narodno gospodarstvo opomoglo in dežela je dosegla novo blagostanje.

Ko je vlada narodne edinstva izvršila svojo glavno nalogo, so se socialisti umaknili v opozicijo, želeli si ugotoviti nekoliko omajne pozicije med volilstvom in ker niso mogli izvojevati šestmesečne ga vojaškega službenega roka. Tako se je v novembru 1926 osnovala liberalno-katoliška vlada, ki ji je dalje načeloval Jaspard.

Tej vladi se je po dolgi in jako težavni borbi posrečilo izvesti vo-

Imel je hrbtnolob in nerednosti ledvic.

"Nuga-Tone je ojačal moj križ in ledvice", piše Mr. John E. Fairchild, Allentown, Pa. "In jaz sem počutil za deset let mlajšega, kot sem se pred tem začel uživati Nuga-Tone. Moj hrbtnolob je tako bol, da sem komaj ležal. Sedaj mi je zdravil ledvice so v redu ter lahko delam, in se ne trudim tako hitro."

Moje in žene, ki so bolelni in oslavljeni, ali trpe na nerednostih ledvic, ledvic in mehurja: imajo slab apetit, revmatične bolečine, hrbtnolob, pline v seledu, neprebravnost, bel jezik, slabo spanje in nimajo nikakega počitka po noči. bi morali jemati Nuga-Tone. V par dneh boste občutili čudovito spremembo — postali boste zdravejši in močnejši. Vi lahko kupite Nuga-Tone v vsaki trgovini s zdravili. Ako bi ga vaš trgovec ne imel v zalogi, recite mu, da ga za vas naroči od zalogatelja s zdravili.

-ADV-

NEVERJETEN SADIZEM
FRANC. VOJAŠKEGA
ZDRAVNIKA

Vsa Francija je pod vtisom senzacionalne afere. Te dni je bil aretiran šef-zdravnik vojaške bolnice v Chalonsu dr. Leon, obtožen zlorabe zdravniškega poklica. Mož je brez povoda riskiral najtežje operacije in se naslajal na mukah nesrečnih pacientov, ki jih je večinoma operiral brez narkoze. Več let je mučil bolnike in okoli 40 jih je spravil na oni svet, mnogi so pa ostali za vse življenje poabljeni. Zdravnik ni prej miroval, da je smel operirati brez asistencije in zato ni čuda, da mu niso prišli na sled. Uslužbeni vojaške bolnice so sicer slišali stokanje in javkanje nesrečnih bolnikov, ki so se zvijali v silnih bolečinah pod zdravnikovim nožem, toda ovađili ga niso, ker so se ga preveč bali. Morda bi pobesneli človek še dolgo mučil nedolžne žrtve, da ga ni nedavno ovađil vojnemu ministru poročnik Paul Moinet, ki mu je bil dodeljen za asistenta.

Asistent je sporočil vojnemu ministru, da dela dr. Leon operacije brez narkoze in čisto tudi brez povoda in da je zakrivil smrt nešteti bolnikov.

Ovađba je učinkovala. Minister Painlevé je poveril preiskavo generalu Toubertu, vrhovnemu šefu vojaških bolnic v Franciji. Na dan so prišle strahovite podrobnosti in dr. Leon je moral v zapor. Preiskava je namreč dognala, da je samo v zadnjem času v vojaški bolnici v Chalonsu podelilo operacijam 40 vojakov. Če so to se morali vojniki za najmanjšo malenkost podvreči operaciji.

Nedavna je dr. Leon operiral tri vojake in vsi trije so prvi dan po operaciji umrli. Preiskava je ugotovila, da je dr. Leon vojake operiral, ne da bi instrumente desinficiral. Operacija enega vojaka je trajala tri ure in zdravnik se je očividno naslajal nad mukami nesrečnega pacienta. Mož se je med operacijo z vojakom govarjal in če so od bolečin tulili, se jim je činično rogala ter jih za nameček še psoval.

Vojaki so se ga zelo bali in imenovali so ga rabelj Leon. Noben vojak ni hotel priznati, da je bolan, kajti najmanjša bolezen za zdostovala, da je famozni zdravnik dotičnega položil na operacijsko mizo. Nedavno je bil na mnenjih lažje pokodovan neki četovodja. Imel je rano na nogi, pa ni hotel k zdravniku. Toda dr. Leon je zvedel za njegovo nezgodo in nesrečnež je moral na operacijsko mizo. Brez narkoze mu je dr. Leon amputiral nogo in dva dni po operaciji je nesrečnež podtegel zastrupljenju krvi.

Še bolj tragična je bila usoda nekega pilota, katerega letalo je blizu Chalonsa treščilo na tla. Dr. Leon mu je amputiral obe roki in nogo.

Strahovita razkritja so razburila vso francosko javnost. Vsi listi obširno poročajo o tej aferi in

Peš iz Argentine v New York.

(Čitaj uredniški članek.)

Mirko Vehovec, doma iz Žužemberka, se je pred leti napotil v Ameriko za kruhom. Po zgledu tako zvanih svetovnih potnikov, se je pred poldrugim letom odločil, da prepotuje peš razdaljo med Buenos Airesom v Argentini in New Yorkom. Potoval je skozi divje in nevarne predele južne in osrednje Amerike ter prispel na posled do meje Združenih držav. Tu pa so ga ustavili, ker nobena dežela nima tako strogih naseljenskih postav kot Amerika. Naposled so mu dovolili prekoračenje meje pod pogojem, da položi jamčevino v znesku 50 dolarjev. Ker Vehovec ni razpolagal s toliko vsoto, je moral ostati v Nuevo Laredo v Meksiki, kjer čaka že nad dva meseca brez dela in sredstev. Obrnil se je na različne strani za podporo, med drugim tudi na uredništvo "Glasa Naroda", odkoder mu je bila sicer obljubljena pomoč, toda prejel ni ničesar. Drugi narodi v takem slučaju pomagajo svojim rojakom, Vehovec pa je ostal brez vsega sredi neznane tujine. Nesrečni Vehovec se je nato zatekel pismeno na svojega rojaka, duhovnika Albina Gnidovec v Clevelandu, naj mu pomaga. Gosp. Gnidovec je nato objavil v "Ameriški Domovini" obupno pismo Vehovecovo in poziv vsem ameriškim Slovincem naj priskočijo na pomoč rojaku, ki je v veliki stiski. Za zgled je

poslal g. Gnidovec Vehovec nemudoma 25 dolarjev in izjavlja, da je pripravljn žrtvovati še nadaljnjih 50 dolarjev kot prispevek k zahtevani kaveiji ki znaša 500 dolarjev. Upati je, da se bo našlo še devet velikodušnih posnemovalcev g. Gnidovec, ki bodo omogočili Vehovec prestop ameriških držav.

V pismu, ki ga je Vehovec naslovil na gosp. Gnidovec, so presrečno opisani letošnji velikonočni dnevi, ki jih je siromak preživel na svojem potovanju. "Včeraj", pravi, "na veliki petek so bile povsod zabave, godbe, plesi itd. V zapušteni cerkvi je bilo prazno, le par starih žensk z otroci sem opazil po kotičkih. Zvečer je prišel neki preprost mladenič, okoli katerega so se zbrale ženske in so začele moliti križev pot. Vsak si je prihranil za veliko moč kak boljši prigrizek, ki ga bo brezskrbno zaužil, čeprav je še tako siromašen. Jaz pa sem tu sam, brez znaneev, brez človeka, ki bi mi bil vsaj nekoliko v tolažbo."

V svojem težkem položaju se je nameraval vrniti Vehovec že nazaj v Monterey, kar bi znašalo 250 km peš-hoje, toda nekdo mu je povedal, da v Monterey ni dobiti nikakega dela. Tako čaka na meji Združenih držav, da mu pošljejo usmiljeni rojaki kako pomoč.

Iskanje moštva izgubljene Italije.

24. maja poteče leto dni odkar je italijanski general Nobile s poltogi vodljivim zrakoplovom preletel severni tečaj in vrzel nanj papežev križ in italijanski zastavo. V tistih trenutkih je gramofon igral fašistično "Giovinezza" in posadka je izpraznila steklenico šampanjca. Kmalu potem je zabredel zrakoplov v vihar, ki mu ni bil kos. Zračni kolos se je majal sem in tja dokler ni slednjič zadel ob leden vršec, da mu je odletela gondola. Nobile je z nekaj tovariši treščil na ledenik, trup zrakoplova pa se je odtrgal in letel dalje. Nobilovi tovariši pripovedujejo, da so v daljavi videli plamen in dim, iz česar se lahko sklepa, da je zrakoplov zgorel. Toda sigurnosti vendarle ni; nihče danes ne ve, kakšna usoda je doletela sedmorico, ki jo je odnesel balon s seboj.

Polom Nobilove ekspedicije je napravil v Italiji porazen vtis. Že tekom reševalnih del za živeče preostale Nobilove tovariše se je izrazila domneva, da sedmorica, ki jo je odnesel balon s seboj, morda le ni postala žrtev katastrofe, ampak da se je znabitve rešila in blodi ter išče rešitve. To je bila vodilna misel, ki je sprožila akcijo za novo ekspedicijo, ki je v soboto 30. aprila, odinila iz Milana na daleki sever, da pod vodstvom inženirja Albertinija poišče morebitne ostanke Nobilovega zrakoplova in reši posadko, če je kje še živa.

Misel je seveda zelo drzna, toda morda se le izkaže, da ni brez podlage. Saj je znano, da je usoda človeških bitij v arktičnem ozemlju zelo čudna.

Ljudje, ki so jih imeli že za izginole, so se pojavili kakor bi vstali od mrtvih. Prebili so na skrajnem severu meseci in meseci spali v vrečah iz kožuhovine, živeli od lova na bele medvede in se pretolkli zopet do človeških bivališč, kjer so z grozo pripovedovali, kako so si rešili življenje.

Albertinijeva ekspedicija bo raziskovala ozemlje od Severnega rta naprej in bo pogetila posebno pozornost okolici rta Leigha Smitha, kjer so se lani odigravali pretresljivi prizori. Vse majhne otoke in otočice, ki eks-

stirajo v tem področju, bo inženir prepotoval, da ugotovi, če ne živijo ta ali ona žrtev katastrofe. Dokler pojde, bo Albertini raziskoval teren s kitolovcem "Heimnennom"; preplul bo Hinloppensko ožino, raziskal Whalembarski zaliv in prepotoval Severozahodno zemljo s psi in sammi. V teh krajih so namreč Italijani ostali, ne kaj živiliških postaj, ki naj bi v skrajni sili ponesrečence rešile pogina.

Albertini bo iskal sedmorico na ta način, da bo spuščal v zrak rakete in dim ter dajal znake s svetlo in streli. Pokrajino bo opazoval skozi poseben daljnogled, ki omogoča razgled na velike distance. Pot mu bodo kazali najboljši zemljevidi angleške admiraltete, švedske specialke in vodiči.

ZA 40 MILIJONOV PONAREJENIH BANKOVCEV NA LETO

Na nedavni konferenci o zatrtju ponarejevanja denarja v Ženevi se je ugotovilo, da se vsake leto zapleni na celim svetu za vrednost 40 milijonov ponarejenih bankovcev, pa še več je iz delanih in zaplenjenih. Od leta 1924 do 1927 je bilo v 2 državah konfisciranih nad sto milijonov ponarejenih bankovcev. Konvencija, o kateri so se strokovnjaki v Ženevi posvetovali, stremi za tem, da bi se v vseh deželah poenotila procedura za naglo razkivanje ponarejevalcev denarja.

KONEC AVSTRALSKIH ZVE RI V 20 LETIH.

Odbor za javna dela je priporočil avstralskemu parlamentu da naj v Canberreu, novem glavem mestu Avstralije, zgradi ana tomični muzej, v katerem se umestijo zbirke avstralske favne, kjer je daroval leta 1923 profesor Mackenzie. Odbor naglašja v svoji vlogi, da so avstralske zveri obsojene na smrt, ki jih doleti tekom 20 let, ako se ne bo uradnim potom ničesar storilo v njihovo varstvo.

Iz tega povoda treba tudi pospešiti studij favne, dokler so še žive posamezne njene vrste.

SLUŽBO OSKREBNIKA

se dobi v SLOVENSKEM DOMU (American Slovenian Auditorium) 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Dobra plača. — Za natančna pojasnila se vpraša pri odbornikih. (3x 22-24)

Peter Zgaga

Iz Chicago mi nekdo poroča, da prav dobro ve, kdo mi je pisal zadnje pismo ter se podpisal z imenom "Marjanca".

Dopisnik, oziroma dopisnica se moti. Takih "Marjane" je vsepole, in zato sem to splošno ime sam podpisal, ne da bi vprašal koga za dovoljenje.

Pravi, da je pisal dotični pismo neki zavrtnjeni snubec in da mu je vsebino narekovala bleda zavist in zelena sovraštvo.

Jaz nikogar ne sovražim, nikomur ne zavidam, snubil pa tudi že davno nisem nobene.

*

Naprodaj je kara, v kateri so dragi rojaki prejšnjo nedeljo prevažali dihurja po Downtownu. Kdor kupi karo, dobi zastoj škatljo za harmoniko, v kateri je bil dihur zaprt. Vsem, ki hočejo priti pocieni do kare, se nudi vabljiva in dišava prilika. Za nadaljnjo pojasnila vprašajte vsakega rojaka, ki ga boste srečali med prvo in deseto cesto v Downtownu.

*

Stari lopov, ki pa ni imel posebnih sreč, je vzdihoval:

— Saj pravim, kako je težko življenje. Jaz naprimer sem popolnoma zgrešil svoj poklic.

— Zakaj pa? — so ga vprašali.

— I, tako, — zdravnik bi moral biti.

— Zakaj pa zdravnik?

— Zato, ker ljudje katere običem, takoj vedo, kaj jim manjka.

*

Neki zdravnik je pogruntal metodo, po kateri more ženska zardeti, kadarkoli se ji izljubi.

S svojo iznajdbo ne bo imel posebnega uspeha.

Katera pa dandanes še zna zardeti? Oziroma katera boče zardeti?

*

To je zgodba o poštenosti.

— Ja, poštenost je čez vse na svetu — je pripovedoval nekdo.

— Že zgodaj jutraj sem začel prodajati lepega kužka, pa ga ni hotel nihče kupiti. Nato sem ga pa nesel tistemu nazaj, ki ga je izgubil. Pa mi je kaj dal dva dolarja in se mi je lepo zahvalil.

Kar nekako prijetno mi je prišlo. Ja, saj pravim, poštenost se izplača.

*

Današnja mladina... Moj Bog kam bomo prišli.

Desetletno hčerko je preseneti la mati, ko je čitala knjigo.

— Kaj pa čitaš? — jo je vprašala.

— Knjigo o vzgoji otrok.

— To ni zate, — jo je posvarila mati. — Za tako čtivo si še dosti premala.

— Zakaj premala? Jaz se hočem le prepričati, če me pravilno vzgajaš.

*

Hoover je imenoval posebno komisijo ki bo preiskala razmere, katere so nastale vsled prohibicijske postave.

Komisarjem ne bo treba hoditi daleč.

Če znajo gledati in če hočeje videti, vidijo že lalko v Washingtonu dovolj.

*

Mussolini pravi, do bodo v prihodnji vojni tudi Italijanke mo bilizirne.

Šele v prihodnji vojni?

Kaj pa je bilo tekom zadnje vojne na soški fronti?

Naši fantje pravijo, da samo strahopetne babe v vojaški uniformi.

*

Ni Kitajskemu je zopet izbruhnila državljanska vojna.

Kdo ve, kdaj se bo pričelo novo svetovno klanje.

Toda vse dotedaj bosta Kitajski in Mehika izmenoma skrbeli, da človeštvo ne bo pozabilo kave v vojaške obrti.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BJORSON BJORSTJERNE:

OČE IN SIN

Thord Oeveras je bil najboga-
tejši in najuglednejši mož v vasi.
Nekega dne je stal pokonci prav
resen v župnišču.

"Sin se mi je rodil," je pripo-
vedoval, "in bi ga dal rad krsti-
ti."

"Kako pa mu bo ime?"
"France kakor mojemu očetu."
"A kdo bo za botra?"

Povedal je ime nekega odličnej-
šega gospodarja.

"Želiš še kaj?" ga vpraša žup-
nik in ga pogleda.

"Rad bi, da ga ne krstite z dru-
gimi, ampak samega posebe."

"S tem hočeš reči, da ne bi bil
krščen v nedeljo kakor drugi, tem-
več kateri drugi dan?"

"Da, v soboto popoldne."

"Imaš še kako željo?" vpraša
župnik.

"Nimam," odgovori kmetič in
obračajoč kapo v rokah se priprav-
lja za odhod.

Na to vstane župnik.

"Morda imaš pa vendar še kak-
šno," reče župnik, stopi h Thordu
ga prime krepko za roke in mu po-
gleda pogumno naravnost v oči:

"Bog daj, da bi ti to dete prine-
slo v hišo srečo in blagoslov!"

Preteklo je šestnajst let od te-
ga dne, ko je Thord zopet stal v
župnišču.

"Kako čvrst se mi zdiš!" ga na-
govori župnik, ki v tem dolgem
času ni opazil na njem nobene
spremembe.

"Posebnih skrbi nimam," od-
vrne Thord.

Župnik ni pazil na odgovor,
ampak kar nadaljuje:

"Kaj si mi pa danes prine-
sel?"

"Radi sina sem prišel, ki bo
jutri delal izpit."

(Prav za prav: Konfirmacija,
ki je običajna v protestantskih
deželah in pomeni nekako konec
otroške šolske dobe.)

"Krasen deček je!"

"Gospod župnik, plačal bom pa
šele potem, ko bom videl, katero
število bo dobil moj sin."

"No, pa mu bomo dali prvo šte-
vilko."

"Izvrstno! Tu imate deset ce-
linov za cerkev!"

"Imaš še kaj na sren?" pogle-
da župnik Thorda.

"Nimam!" odvrne in gre.

Zopet je preteklo osem let, ko
se nekega dne začne silen hrup
pred župnim uradom: prišlo je
več ljudi, ki jih je pripeljal Thord.

Župnik ga prepozna in pravi—
"Danes imaš pa veliko sprem-
stva!"

"Da. Prišel sem zaradi oklicev:
sin mi se ženi in jemlje za ženo
Katarino, Gundmunovo hčer iz
Storlidena, ki je tudi prišla z na-
mi."

"To je najbogatejša dekle v vsej
okolici?" meni župnik.

"Tako se govori," odvrne kmet
in se popraska po glavi.

Župnik je sedel za trenutek za-
topljen v svoje misli, nato je vpisal
imena zaročencev v knjigo in
rekel prisotnim, naj se podpišejo.

Thord položi na mizo tri cek-
ne.

"Pripada mi samo eden," pri-
pomni župnik.

"Vem, ali zdaj je tu moj edinec
in želim, da je na vse strani dobro
in v redu."

Župnik vzame denar.

NIKDO NE

UIDE ZAPEKI

popolnoma. Hitro orožje proti temu
splošnem neredu, ki je največji so-
vražnik človeštva, ni boljšega zdravila
kot je:

TRINERJEVO GRENKO VINO —
katero je prijetno za jemanje in deluje
brez slabih posledic. Ono vzdržuje čis-
tost in aktivnost ves prebavilni si-
stem, in okrepi vašo moč in voljo. —
"Philadelphia, Pa., 15. aprila. Triner-
jevo grenko vino je v resnici čudovito.
Jaz se počutim kot popolnoma nova o-
seba. Mrs. Virginia Payne." Poskusi-
te to zdravilo ako trpite vsled nepre-
hane, kisline želodca in glavobola!
Pri vseh lekarnarjih. Pišite po brezplačni
vzorec na Jos. Triner Co., 1333
S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Ime

Ulica

Mesto, država

"Thord, danes si že tretjič pri-
šel k meni radi svojega sina."

"In zadnjič! Odslej bom bolj
skrbel sam zase," reče Thord, spravi
denarce, se poslovil od odide.

Ljudje, ki so prišli z njim, so
šli počasi za njim.

Štirinajst dni kasneje sta oba
Thorda, oče in sin veslala proti
Storlidenu, da se domenijo, kaj je
še potrebno za svatbo. Vreme je
bilo mirno.

"Klop ni dosti pritrjena," pravi
sin in vstane. Zaustavi je čoln in
pričrvi stil. Pri tem se mu izpodmakne
deska, na kateri je stal, da izgubi
ravnovesje, zakrili z rokami, krikn-
e in pade v vodo.

"Za veslo se primi!" vpije oče,
ki je hitro vstal in ponujal veslo
potapljačemu se sinu. Sin je si-
cer nekajkrat iztegnil roko po ve-
slo, toda roke so mu omagale."

"Počakaj malo!" kliče oče in
zavesla proti njemu. Sin pa se
obrne in izgine pod vodo.

Thord ni hotel verjeti svojim
lastnim očem. Zaustavi je čoln in
neprestano gledal proti onemu kra-
ju, kjer se je potopil sin. Misli
je, da se mora zopet prikazati nad
vodo. Iz vode se je dvignilo nekaj
mehurčkov, potem zopet nekaj, na-
radnje pa en velik. Ta je prišel na
površino, se razpočil — in jezero
je bilo mirno.

Tri dni in tri noči se oče ni pre-
maknil z nesrečnega kraja. Ni se
zmenil ni za glad ni za trudnost,
samo ihtel je in tugoval za svojim
sinom. Tretji dan zjutraj končno
najde mrtvo truplo, ga zadene na
ramena in odnese na dom.

Kakih pet let po tem nesrečnem
dnevu začne župnik nekega je-
senskega večera pred hišo glasn
šum. Zdi se mu, kakor da nekdo
išče kljuko na vratih. Zato vstane
in odpre vrata, skozi katera vstopi
velik, toda sključen možakar,
mršav in siv.

Župnik ga je dolgo motril, pre-
den ga je prepoznal. Bil je Thord.

"Precej pozno prihajaš," mu
reče župnik in se zmerom stoji pred
njim.

"Da, pozno prihajam," odgo-
vori Thord in sede. Tudi župnik
sede in dolgo gleda predse brez
vsake besede. Vse se mu zdi čud-
no. Naposled spregovori Thord:

"Prinesel sem nekaj malega, kar
bi dal radi revežem." Tu Thord
vstane, položi denar na mizo in iz-
nova sede.

Župnik začne šteti.

"To je pa dosti," reče.

"Prodal sem hišo in pol izku-
pička prinesel k vam, da razdelite
med reveže."

Župnik je dolgo gledal svojega
gosta in mu nato dejal s toplim
sočuvstvom:

"Kaj pa nameravaš početi se-
daj?"

"Nekaj boljšega."

Zopet sta dolgo molčala. Thord
je povsili oči. Župnik ga je opa-
zoval in slednjič rekel:

"Mislim, da ti je sin sele sedaj
postal pravi blagoslov."

"Da, tudi jaz tako mislim," od-
vrne Thord in dvigne oči.

Po liu sta mu pritekli dve de-
beli solzi....

IŠČEM Mr. & Mrs. JAMES
RUPNEK, ki sta stanovala ne-
kje v Waukegan, Ill. Prosim,
če kdo ve nju naslov, naj ga
mi pošlje, ali če sama čitata ta
oglas, da se mi oglašita. —
Rose G. Haverhill, 3739 W.
Warren St., Detroit, Mich.

BAKERJEVA SE BO SPAME-

TOVALA

Josefina Baker se je vrnila v
Pariz. Bila je v Berlinu, Monako-
vem, Budimpešti, Pragi, na Du-
naju, Beogradu in Zagrebu, in
povsod ji je ugajalo. Parizani so
jo na lep način odslovili, ker so
je bili že sili, toda vrnila se je
misleč, da so na to že pozabili. V
Parizu se je takoj zgledala v ure-
dnih vseh večjih listov, kjer se
počuti kakor doma. Po svoji sta-
ri navadi je sedla na mizo med
rokopise in pripovedovala o svo-
jem potovanju. Govorila je o Ber-
linu in o Monakovem kjer so ji
nastop prepovedali, posebno pa
o Budimpešti, kjer je povzročila
velik škandal. Morala je pobegniti
in zbežala je nazaj v Pariz.

Potovanje po Evropi je bilo za
njo šala. V Parizu je namreč Jo-
sefina svečano izjavila, da se ho-
če spametovati. Ustanoviti name-
rava lastno gledališče pod ime-
nom "Josephine-Polies". Po Ev-
ropi je potovala in nastopala tri
leta in v potu svojega obraza je za-
služila dve vili, tri avtomobile in
za pol milijona frankov dragu-
ljiv. Zdaj se hoče spametovati in
ustanoviti lastno gledališče, v ka-
terem bo stal največji sedež 30
frankov. Če so se tudi Parizani
tako malo spametovali, kakor ona,
bo zaslužila še več.

IŠČETA SE MIKE JA-
KLIČ IN MARICA KROTEC,
ki se nahajata nekje v Pitts-
burghu. Ako kdo kaj ve, pro-
sim, da mi sporoči takoj, ker bi
rada poravnala svoj dolg. —
Helen Sustersic, 6607 Bonna
Ave., Cleveland, Ohio.

(3x 20—23)

Kako se potu-
je v stari kraj in
nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v sta-
ri kraj, je potrebno, da je počen s
potnih listih, prilagaj in drugih
stvarih. Vselej naše dolgoletne iz-
kušnje vam mi zamoremo dati naj-
boljša pojasnila in priporočila,
vedno le provostne brzoopaznike.

Tudi nedržavljan samorejo potu-
vati v stari kraj, toda preskrbeti si
mora dovoljenje ali permit in
Washingtona, bodisi za eno leto ali
6 mesecev in se mora delati prošnje
vsaj en mesec pred odpotovanjem in
to naravnost v Washington, D. C.,
na generalnega naselniškega komi-
sarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v
veljavo 31. Julija 1926 se nikomur
več ne pošlje permit po pošti, ampak
ga mora iti iskat vsak prošilec oseb-
no, bodisi v najbližji naselniški ur-
ad ali pa ga dobi v New Yorku
pred odpotovanjem, kakor kdo v
prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez
dovoljenja, potuje na svojo lastno
odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE
IZ STAREGA KRAJA

Od prvega Julija je v veljavi na-
va ameriška priseljenška postava.
Glasom te postave samorejo ame-
riški državljani dobiti svoje žene
in neporočene otroke izpod 21. leta
ter ameriške državljane svoje mo-
že s katerimi so bile pred 1. Junijem
1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša 50 ve-
dno 671 priseljenecv letno. Do po-
lovitve te kvote so upravičeni sta-
ri ameriški državljani, ki so se po
1. Junija 1928. leta poročili in po-
sledic, oziroma žene in neporo-
čeni otroci izpod 21. leta onih ne-
državljanov, ki so bili postavne
priljubljeni v to deželo za stalno bi-
vanje tu. Val ti imajo prednost v
kvoti, od ostalih sorodnikov, ka-
kor: bratov, sester, nečakov, ne-
čakaj itd., ki spadajo v kvoto brez
vsake prednosti v leti, pa so ne-
sprejema nikakih prošanj za ame-
rikanke vize.

SAKSER
STATE BANK
88 Cortlandt Street

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE
IN HRVAŠKE

REGALJE, PREKORAMNICE, VNO-
BOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITO

Sigurno 25% ceneje kot drugod.

VICTOR NAVINŠEK,

231 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Kdo je pravzaprav odkril Ameriko?

Kdo je odkril ameriški konti-
nent? Ali je bil Kristof Kolum-
bus prvi pomorščak, ki se je drznil
prepluti atlantski ocean? Ni morda
on sledil vzgledu drugih drz-
nih duhov pred njim?

Z drugimi besedami: Ali je bilo
odkritje Amerike posamezen čin
enega samega velikega pomoršča-
ka ali pa rajše nekaj, kar se je po-
stopno vršilo, pri čemur Kolumbo-
va vožnja je bila le pomembnejši
čin?

Tekom zadnjih desetletij je bilo
"odkritje ameriškega kontinen-
ta" predmet precejšnjih sporov
med zgodovinarji. Mnogo gradiva
se je nabralo, da se podpre trditve
o vsaj dveh odkritjih poleg Ko-
lumbovega in pripozna zgodovins-
ka resničnost istih. Jako idealizir-
an kip Leif Ericsona, odkritelja
nekega dela Amerike, okrajuje ne-
ko glavno ulico v Bostonu in po-
snetek tega kipa ameriške kipar-
ice Anne Whitney je postavljen v
Milwaukee; tudi Chicago ima spo-
menik tega legendarnega odkrite-
lja in vodje Vikingov, drznih nor-
veških pustolovcev, ki so s svoji-
mi malimi čolni pluli na rop v naj-
bolj razdaljene kraje. Ne tako šte-
vilni, ampak enako navdušeni so
pristaši spomina Martina Behaima,
velikega nemškega zemljepisca in
potovalca, ki je baje došel v juž-
no Ameriko v letu 1483.

Najnovejše arheološke raziska-
ve so prispel k temu, da je nastala
druga dodatna in jako daleko-
sežna teorija — da namreč ameri-
ški kontinent je bil odkrit in zope-
dkrit v raznih zgodovinskih čis-
lih in da so odkritelji došli prvi
v Južno Ameriko in Centralno
Ameriko

Vojnja Leif Ericsona.
Zgodba Leif Ericsoneve vo-
žnje se poglavitno naslanja na ta-
kozovane "sage". Sage (saga) so
narodne pravljice Skandinavcev,
spisane na otoku Islandskem v 12.
stoletju. Kakor vsi narodni eposi,
vsebujejo zmes bajslolvja in zgo-
dovinske resnice. Te sage in tudi
drugi viri nam povedajo, da Leif
Ericson, sin Rdečega Erika, no-
verškega kolonizatorja Grenlandi-
je, je približno l. 1000 odplul na
široko morje, da odkrije nove de-
žele. Vseled velikih viharjev v se-
vernem Atlantiku je bil zagnan
daleč proti zapadu, dokler ni kon-
čno prišel do obali dežele, ki je
ni poznal. Točka, kjer se je Eric-
son izkrcal, je bila morda obal
Laboradorija ali kaka pokrajina
bolj proti jugu.

Par let kasneje so tri ladije pod
poveljstvom Thorfina Karlsefne s
150 možmi odplule, da poiščejo po-
grešanega Ericsona. Ga niso na-
šle, ali so priplule do drugih po-
krajin Novega sveta.

Neka saga navaja tri razne na-
selbine Vikingov v Novem setu:
Hellulad, Markland in Vinland.
Thorfir Karlsefne se je povrnil
na Islandsko tri leta kasneje in
vest o odkritju nove dežele se raz-
širila po vsem skandinavskem se-
veru. Vseled tega je prišlo do mno-
gih drugih voženj. Spisi omenja-
jo eno v letu 1121, ko je škof
Gnupson odšel "iskati Vinland".

Zadnjič se Vinland imenuje v
pripovedi o neki ladiji, ki se je
vrnila iz Marklanda (morda New-
foundland) v l. 1347.

Saga o Vinland vsebuje opis
pokrajine, ki so jo Vikingi videli,
in domorodcev, s katerimi so pri-
šli v dotiko. Te zadnje so zvali
"Skinlings" t. j. ljudi, oblečene
s kožami ali kožuhovimi odejami.
Sploh sage vsebujejo precej rea-
lističen opis ameriške čarobne de-
žele, ko je le Indijance tukaj ži-
veli.

Pred kakimi 50 leti so blizu
Sandfordja na Norveškem izko-
pali vikingsko ladjo, ki je bila
zakopana že od 9. stoletja. Zgra-
dila so natančno kopijo iste in znjo
prepluli ocean v 27 dneh. Ta lad-

ja, kakršno je rabil Ericson sam,
se nahaja v posebni koči v Lin-
coln Park v Chicagu.

O naselbinah Vikingov na a-
meriškem kontinetu pa ni najti
več nikakega sledu. Splošno mne-
je zgodovinarjev je pa vendarle,
da je Ericsonevo odkritje Novega
sveta dokazano zgodovinsko dej-
stvo.

Odkritja Martina Behaima.

Saga, ki pripoveduje o Erics-
onovi vožnji, navaja ime nekega
Tyryker, nemškega člana ekspedi-
cije in Leifovega tovariša, ki je za-
šel stran od drugih in, ko so ga
našli, je ves razburjen kazil: —
"Weintrauben! Weintrauben!" —
(Grozjke, grozjke). Vseled tega je
Leif Ericson poimenoval novo od-
kritje pokrajino "Vinland".

Razni opisi Vinlanda so krožili
po Evropi — neki Adam iz Bre-
mena je okolo l. 1070 spisal prvi
opis. Ti opisi in nordiske sage so
prišli do ušes tudi Martina Be-
haim iz Norimberga na Nemskem
(1430-1506). Bil je eden izmed
najučenejših zemljepiscev, mate-
matikov in astronomov tedanje
dobe. Ker se je tudi bavil s trgo-
vino, je mnogo potoval, ali večji
del časa je posvečal matematičnim
in navtičnim naukam. Raziskoval
je otoke ob afriški obali in pri tej
priliki odplul v zapadno smer ter
odkrl otok Fayal in druge Azor-
ske otoke.

Trdi se, da je Behaim od Azor-
skih otokov nadaljeval svojo vo-
žnjo v jugozapadno smer in do-
šel do kontinenta Južne Ameri-
ke.

Njegov sodobnik H. Scheldem
je l. 1404 napisal sledeče:

"Martin Behaim in Diego Ca-
no sta z Božjo pomočjo dospela do
nove zemlje, kot sta preplula Opol-
danskno morje in onstran ekvino-
cijalnega kroga prišla na drugo
stran sveta, kjer, kadar so gleda-
li v vzhodno smer, je senca pada-
la na njihovo desno stran. Vseled
njunega prizadevanja je bil od-
krit nov del sveta, ki je bil do te-
daj nepoznan."

Ko se je Behaim povrnil v No-
rimbergo, je dovil l. 1492 novi
globu zemeljski. Velika skupina
otokov ob obali Južne Amerike je
bila označena na tem zemljevidu,
ki dokazuje, da Behaim ni le po-
znal resničnih svetovnih dimenzij,
marveč je tudi znal za zemljo on-
stran Atlantskega oceana.

Martin Behaim je bil tudi prvi
pomorščak, ki je rabil astrolog
(nekdanji navtični instrument za
merjenje visocin solca in zvezd).
Baje je on podal Kolumbu infor-
macije o zemlji onstran Azor in
ga preskrbel z astrolabi.

Kristof Kolumbus.
Kristof Kolumbus je dne 3. avg.
1492 odplul na svojo usodepolno
vožnjo, potem ko je najlepša leta
svojega življenja potrosil v priza-
devanju, da bi dobil denarno pod-
poro za svojo ekspedicio. Brez-
dvomno je Kolumbus znal za vi-
kingske saba o Vinlandu. Name-
raval je ustaviti se na Azorah, ki
jih je Behaim odkril. Ali on je
imel svoje lastne pojme o zemlji
onstran morja in se do svoje smrti
je bil prepričan, da je ta zem-
lja del vzhodne Azije in spojena
z Indijo. O kakem ameriškem kon-
tinentu ni imel nikdar pojma. —
Vseled tega je tudi nazval domo-
rodece "Indijance" in skupino o-
tokov poimenoval "Zapadno In-
dijo".

Vsa Kolumbova slava je po-
smrtna. Slava Kolumbovega od-
kritja ni le v tem, da je odkril no-
vo zemljo, marveč da je njegovo
odkritje bil začetek naseljevanja
Amerike. O odkritju Vikingov se
to ne more reči in radi tega slovi
Kolumbus kot odkritelj Amerike.

Kakor znano je bil Kolumbus v
svojih starih letih doživel črno
nehvaležnost in mu ni bila dana
prilika dovršiti svoja odkritja. —
Umril je na Španjskem star, potrt,

ponizan in siromak, ne da bi slu-
til, da je odkril ogromen kontinent
ne pa le skupine azijskih otokov.

Celo novi svet ni bil poimenovan
po njem, marveč po Italijanu
Amerigo Vespucci. Prvi se ime
"Amerika" pojavlja v zemljevi-
du (Carta Marina), ki jo je izdal

učenjake Martin Waldseemüller
l. 1516. On nikakor se ni mogel
spomniti imena Kolumbus, da bi
novi kontinent označil kot "Co-
lumbia". Ime Amerigo Vespucci
pa muje bil dobro znano iz opisov
tega pustolovca.

Dejstvo, da se je že prej dozna-
lo za Novi svet in da so že pred
Kolumbom odkrili neke pokrajine
Severne in Južne Amerike, nika-
kor ne prikrajuje neveljivo sla-
vo dramatičnega odkritja velikega
Kolumba.

**Odkritje Amerike v očeh človeko-
slovca.**

Ob priliki zadnjega mednarod-
nega kongresa Amerikanistov v
New Yorku je dr. Aleš Hrdlička,
svetovnoznani antropolog Smith-
sonian institucije, poudaril, da
resnični odkritelj Amerike so bili
primitivni ljudje, ki so v predzgo-
dovinski dobi prišli iz Sibirije
preko ledenih vod Beringove oži-
ne.

Po mnenju Hrdličke ni bilo po-
edinega velikega valu priseljevcev,
ki so postali prvi Amerikanci, mar-
več majhne skupine ljudi so stal-
no in zaporedno prihajale iz Azi-
je v Ameriko in ta proces je na-
daljeval do najnovejšega časa. Si-
birija je pokrajina z negotoljub-
nim podnebjem in vedno preti la-
kota in mrz. Manj kot trideset
milijonov ljudi so se preseljevali, ali so
bili od drugih plemen priljubljeni
pomakniti se v severno Sibirijo,
videli znake bolj prijetne pokrajine,
kjer ni bilo toliko ledu in snega. Vetrovi, ki
so pihali od tod, so bili prijetnejši.
Morska struja je priplavljala les
od tam. Niz otokov je služil kot
most. Ni bilo zato tako težko pre-
pluti ono morje z malimi čolni, se-
stavljenimi od kož, ako je bilo vre-
me ugodno. In tako je skupina za
skupino Azijcev prihajala v Ala-
sko in od tam v južnejše pokrajine.
Bržkone niso sploh ostajali v
Alaski, vsaj ne za dolgo, marveč
nadaljevali svojo pot ob obali, do-
kter prišli do ugodnejših po-
krajin. Tako je bil novi svet pola-
goma naseljen.

Severovzhodni deli Azije so bili
edina mogoča pot v Ameriko za
prvotne prebivalce Amerike. Azij-
sko pokolenje Indijancev in Eski-
mezoz dokazujejo razne najdbe v
prastarih grobovih. Druga važna
okolščina, ki se daje dokazati po
novejših najdbah, je, da ljudje, ki
so prihajali iz Azije čez Beringo-
vo ožino, niso bili neotesani har-
bari, marveč so prinašali s seboj
bogato in visoko razvito civilizacijo.

Rdeče rože.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

36

(Nadalevanje.)

Ko ji je nato Rajner podal svojo roko ter je slednji dvignil njeno roko k svojim ustnicam, se je obvladala toliko, da je izpregovorila par besed. Rekla je:

— Dragi bratranec, ti veš, kakšna čustva navdajajo moje sree. Jaz bom molila, da se izpolnejo.

Nato je še enkrat krčevito objela Josto.

— Tudi za tebe bom molila, — je rekla.

Pri tem je skoro potegnila poročni venec z glave neveste ter je s tem tako razžalila Josto, da je slednja takoj prišla za roko svojega ženina.

Baronica Rittberg je stala tik poleg neveste ter je zapazila to. Skrbno, kot mati je popravila venec ter rekla pri tem par šaljivih besed. Pozneje pa je rekla svojemu možu:

— Veš kaj, Ditrich, grofica Gerlinda je napravila strašen obraz, ko je objela mlado ženo.

Prvokrat so vstali v njej dvomi, če nima njen mož prav, ko se kaže tako odpornim napram grofici Gerlindi.

Poročno slavlje je poteklo na običajni način. Vršila se je velika pojedina.

Duhovi so se nekoliko pomirili in končno se je prikazalo veselo razpoloženje.

Tudi Gerlinda se je imela zopet popolnoma v oblasti. Prekipevala je naravnost duha ter židane volje in nikdar ni zapazil, da je njeno bistvo nenaravno in da je njena veselost prisiljena.

Tudi Henning se je z naporom vživel v veselejšo razpoloženje. Hitro je popil par čaš vina ter se ni hotel ozreti na Josto.

Ta je bila tiha ter zamišljena. Tudi Rajnerja je stalo precej premaganja, da se je udeležil splošne zabave. Sree mu je bilo tako polno in teško, da je več kot enkrat mislil, če se mu posrečilo osrečiti svojo mlado ženo.

Ko je danes prišel po svojo nevesto, da jo odvede k poroki, je za trenutek brez misli obstal pri vratih, zadet v dno svojega srea od rjene lepote. S silo se je premagal k miru, jo nato vzel v svoji roki ter ji rekel:

— Ne pozabi nikdar, moja prisrčna Josta, da ti tvoja sreča doleti več velja kot moja lastna. Obljubi mi, da mi boš v vseh stvareh zaupala in da boš prišla z vsemi svojimi željami k meni. Vrhmi mi, da je moja najbolj iskrena želja, da ti napravim življenje lepo ter prijetno in da ti prinesem vse žrtve za to.

Njegov mir je vrnil njenega. Čeprav ji je močno utripalo sree, je tiho položila svojo roko v njegovo ter rekla resno:

— Jaz ti bom zaupala, Rajner, kot dosedaj. Jaz sem tudi prevzeta od želje, da ti postanem zvesta tovarišica v življenju in svoje dolžnosti napram tebi bom visoko spoštovala. V mojem sreu živi nemerjeno spoštovanje do tebe in jaz želim le, da bi bil vedno zadovoljen z menoj in da ne bova nikdar obžalovala tega koraka.

Grof Rajner bi dosti dal za to, da če bi mu mesto vseh teh besed prostovoljno dala poljub.

Tako sta odšla oba navzdol med slovesno zborovanje. Oba sta bila polna ljubezni ter hrepenenja in oba sta si prizadevala, da bi nikdo tega ne opazil.

*

Poročna slovesnost je bila končana in v nastalem trušcu odhajanja je stopila gospa Seidlitz k Josti.

— Otrok, čas je, da se preoblečeš za potovanje, — je rekla ter edvedla Josto iz veselega kroga.

Nikdo ni zapazil odhoda neveste, razven treh oseb, ki so jo neprestano opazovale, namreč grof Rajner, grof Henning ter grofica Gerlinda.

Henning je stal kot ohromel in njegovo lice je bilo blede in prepadlo. Njegove oči so sledile Josti skozi prazno stransko sobo in videl je, kako je izpustila svilen robec — njen poročni robec. Ona ni tega zapazila, kajti vrata so se zaprla za njo.

Tedaj pa je prišlo življenje v njegovo postavo. Z negotovimi koraki, kot gnan od neke tajne sile, je odšel proti dotičnemu mestu. Plaho se je ozrl naokrog — soba je bila prazna. Hitro se je sklonil proti majhnemu, belemu robu. Skril ga je v svoji roki kot dragocen rop ter pritisnil svoje blede lice v robec, iz katerega je prihajal fin vonj. Nato je pritisnil nanj svoje lice, — dvakrat, — trikrat. Končno ga je skril s tresočimi se rokami na svojih prsih ter omahnil v neki stol.

Vse to je opazovala Gerlinda, skrita za zaveso in nič ji ni ušlo. Divje veselje je planilo iz njenih oči. Imela je sedaj gotovost, da ljubi Henning mlado ženo svojega brata. Nato je zgradila svoje nadaljne načrte.

Malo časa nato je videla Rajnerja, ki se je poslovil od ministra, stopiti v stransko sobo k svojemu bratu.

— Tukaj te najdem končno, Henning, — je rekel svojemu bratu. — Jaz sem te iskal vsepovsod. Jaz nisem hotel odpotovati, ne da bi se poslovil od tebe. Ti izgledaš tako blede, Henning, — ali si bolan?

Henning je zanikal ter se skušal nasmehniti.

— Jaz imam grozen glavobol, Rajner, kajti mogoče sem malo prevzel pil ter se preveč zabaval. Raditega sem se že umaknil v to tiho stransko sobo, da nekoliko okrevam. Ne pusti se ustavljati, Rajner. Srečno pot — tebi in Josti.

Če bi ne bil grof Rajner tako strašno zaposlen s svojimi lastnimi mislimi, bi gotovo zapazil, da je bil njegov brat čudno nervozen ter razdrapan. Sedaj pa ni posebno pazil nanj. Oba brata sta si podala roki. Henning je oprijel roko svojega brata z železnim oprijemom ter je izgledalo, kot da mu želi reči nekaj. Rajner pa se je hitro poslovil, kajti mudilo se mu je, da pripravi vse potrebno za odpotovanje.

Ko so se zaprla vrata za Rajnerjem, je odšel Henning z nestalnimi koraki napram oknu ter omahnil tam na stol. Tam je hotel čakati, dokler se ne bo odpeljal novoporočeni par, da vrže zadnji pogled na Josto.

Tako globoko se je pogreznil v svojo bolest ter srčne tuže, da ni zapazil, kako je stopila grofica Gerlinda k njegovemu stolu ter se oprla na naslonjalo stola. Njene oči so zrlle na njega navzdol. Sampatam je zletel njen pogled z mrklm ognjen vren, če se ni še prikazala nevesta, da stopi v čakajoči voz.

Nato pa se je grof Henning naenkrat stresel ter se nekoliko višje vrnal v svojem stolu. Mučno stokanje se je izšlo iz njegovih prsi. Zunaj je dvignil grof Rajner Josto v voz. Takoj nato se je odpeljal voz. Henning je zrl za njim z ugaslimi očmi.

Najstrašnejša železniška nesreča.

V St. Michelu de Maurienne so postavili kmalu po vojni krasen spomenik vojnim žrtvam. To je spomenik žrtvam največje katastrofe vseh časov, pri kateri je bilo ubitih 500 junakov svetovne vojne. Katastrofa je nastala 12. decembra 1927. Vojaške oblasti so strogo prepovedale pisati o nji. Samo v Švici in v Savojii se je sušljalo o vojni s tem peklenskim vlakom. Šele po vojni so objavili švicarski listi podrobna poročila o strahoviti železniški nesreči.

Bilo je po hudih bojih na reki Piavi, katerih so se udeležile čete, ki jih je poslal maršal Foch v sporazumu z vrhovnim poveljstvom angleške armade na pomoč Italijanom, katerim je pretila nevarnost, da jih avstrijska armada popolnoma uniči. Na pomoč poslano četo so se udeležile najhujših bojov in mnogo vojakov je obležalo na bojišču. Oni, ki so odnesli zdravo kožo, so v polni meri zaslužili božične počitnice in kratak odmor. Prvi transport, v katerem je bilo okrog 50 vojakov, je čakal 12. decembra 1917. na obmejni postaji Mondane, da se odpelje v domovino. Odhod vlaka se je pa znatno zakasnil. Strojvodja ni hotel pognati lokomotive, češ, da je vlak predolg in da so vagoni prenatrpani. Proga Mondane St. Mihael je ena največjih in najnevarnejših v Evropi. Na mnogih krajih so hude strmine in proga dela nevarne ovinke. Če hoče strojvodja obvladati lokomotivo, ne sme biti vlak preobtežen. Vojaštvo je pa že komaj čakalo na odhod in častniki, ki so spremljali transport, so imeli strogo povelje, da se čimprej vrnejo na italijansko bojišče.

Zato je poveljnik transporta zapovedal strojvodji, naj takoj pogne lokomotivo. Strojvodja se je moral ukloniti. Vojaki so se natrpali v vagon in vlak je zapustil Mondone. Četrto uro pozneje se je pričela katastrofa. Na hudi strmini je začel vlak drveti z veliko brzino in strojvodja je zaman napenjal vse sile, da bi hitrost zmanjšal. Vlak je bil predolg in vagoni prenatrpani. Hitrost tovrnega vlaka je kmalu dosegla hitrost ekspresnega vlaka. Zavore so se vnele, kolesa so bila kmalu razbeljena in vlak je začel goreti. Železne stene vagonov so bile kmalu razbeljene in vojaki so si zamažali oči s prsti, da ne bi gledali iz vagonov. Samo nekaterim se je posrečilo zlesti iz vagonov in skočiti v prepad, nad katerim je vozil goreči vlak s strahovito brzino.

ŽIVALI SE ZABAVAJO

George Blore, najstarejši strežnik v londonskem zoološkem vrtu, opisuje na sledeči način svoje doživljanje z živalmi:

Vse bi na podoben način hotel razumeti, kar se dogaja okrog njih, kažejo iste nenadne izbruhe slabe volje in predvsem igrajo iste igre kakor otroci. Seveda njihova umetnost zabave ni zelo razvita, vendar v takšnem stadiju, da dokazuje njihovo razumnost, kar nekateri še vedno zanikajo.

Vsi smo že videli medveda, ki pleše za kos pogače, in opice, ki se igrajo z različnimi predmeti. Ti primeri niso osamljeni.

Nič ne razveseljuje otrok bolj, nego če zdrči s sankami po bregu navzdol. Isto veselje pozna tudi vidra. Izbere si strmino ob bregu, jo očisti vseh kamnov in vej, spleza počasi do vrha in zdrči potem v vodo. To igro izvaja po cele ure. Čim hitreje drči, tem večje ji je veselje. Žal, da pozna jo levi to njeno strast do igre, pa ji baš ob takšnih prilikah nastavijo pasti.

Poznal sem opico, ki ji je bila največja radost, če je jezdila prasiča. Ni je bilo spraviti s "sedla", če je se sedela v njem. Druga opica se je igrala tako, da je plesala kakor nora okoli prijatelja-bobra in ga od časa do časa udarila po repu. Vsak, ki pozna afriško džunglo, ve, kako se lovijo opice po vejevju, "gredo se lovee". Isto lahko opazuješ po velikih kletkah v zoološkem vrtu. Podobno se lovijo tudi verivide po parkih.

Jazbeci se kaj radi prekopicevajo in isto delajo medvedi med plesom. Medved pa ni edina žival, ki rada pleše. Tudi premnogi ptiči poznajo to zabavo. Skalni petelin Južne Amerike daje cele predstave pred občudujočo množico operutenih gledalcev.

Mnoge živali imajo radi igranje. Neki medved je cele ure presedel ob starem kotlu in ga svečano pomival. Kavke zbirajo vse mogoče predmete. Isto delajo denegena predmeta vedno kakšen drug predmet — kakor da uganjajo pošteno izmenjalno trgovino.

Po gozdovih Avstralije boš našel na stotine slamnatih hiš, ki jih gradi neka ptičja vrsta, ne zato, da bi v njih gnezdila, temveč samo radi igre.

A živali nimajo radi samo igre in igranje, temveč se zabavajo včasih s tem, da nas ljudi opazujejo. Jaz vsaj poznam opico, ki posnema naravnost mojstrsko svojega gospoda, kadar kiha. Pred kratkim je ukradla nekemu obiskovalcu žepni robec in to ji je dalo priliko, da se je poskusila z umetnostjo uskakovanja.

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

RAZNE POVESTI IN
ROMANI:

Amerika, povsod dobro, doma	65
Agitator (Kersnik) broš.	80
Andrej Hofer	50
Arsene Lupin	60
Benška vedeževalka	35
Belgrajski biser	35
Beli mecen	40
Bele noči (Dostojevski), trdo vez.	75

Kretanje parnikov .. Shipping News

23. maja:	Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen
24. maja:	France, Havre Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Homerie, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen

25. maja:	Minnetonka, Cherbourg New York, Cherbourg, Hamburg Leviathan, Cherbourg Conte Grande, Napoli, Genova
26. maja:	Aquitania, Cherbourg America, Cherbourg, Bremen
27. maja:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg Dresden, Cherbourg, Bremen
28. maja:	Ile de France, Havre (izlet) Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam Augustus, Napoli, Genova

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

France 24. maja; 13. junija

(Ob polnoči) (6. zv.)

Ile de France 31. maja; 19. jun.

(Ob polnoči)

Paris 7. junija; 25. junija.

(Ob polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Bele noči, mali junak	60
Balkanska, Turska vojska	80
Balkanska vojska, s slikami	25
Berač s stopnic pri sv. Roku	50
Blagajna Velikega vojvode	60
Boy, roman	65
Burska vojska	40
Bilke (Marija Kmetova)	25
Beatnik dnevnik	60
Božični darovi	35
Božja pot na Smarno goro	20
Božja pot na Bledu	20
Boj in zmaga, povest	80
Cankar: Bela Krizantema	25
Grešnik Lenard, broš.	70
Mimo življenja	80
Cvetke	25
Cesar Jožef II.	38
Cvetina Borogradska	50
Čarovnica	35
Črni panter, trd. vez.	80
broš.	60

Celica	25
Črtice iz življenja na kmetih	25
Drobiz, salbi car in razne povesti	60
spisal Milčinski	60
Darovana, zgodovinska povest	50
Dekle Eliza	40
Dalmatinske povesti	35
Drama v zraku, roman	40
Dolga roka	50
Do Ohrida in Bitolja	70
Deteljica	60
Doli z orožjem	50
Don Kisot iz La Manhe	40
Dve sliki, — Njiva, Starka —	60
(Meško)	60
Devica Orleanska	50
Duhovni boj	50
Dedek je pravil; Marinka in Skrateljki	40
Elizabeta	35
Fabijola ali cerkev v Katakombah	45

Knjige pošiljamo poštne prosto

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street
New York

STENSKI ZEMLJEVID
ZA VSAKOGAR

Človek, ki čita liste, ne more in ne sme biti brez zemljevida. Poročila prihajajo iz raznih tako malih in oddaljenih točk, da je potrebno znanje zemljepisja, če hočete poročilo popolnoma razumeti. Po dolgotrajnem iskanju smo dobili STENSKI ZEMLJEVID, s katerim bomo brez dvoma ustregli našim čitateljem. Na zemljevidu so vsi deli sveta ter je dovolj velik, da zadosti vsem potrebam.

CENA
SAMO

\$1.==

(Za Canado \$1.20 s poštino in carino vred.)

Poštino plačamo mi in pošljemo zavarovano.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V
VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevidi zadostajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar iščete, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se pa lahko zbere cela družina in lahko razpravljajo o dnevnih vprašanjih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje se je zgodila kakšna nesreča, kje je porušil tornado, kam je došel letalec itd. Tudi otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se ume zemljepisja.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupna zemljevidov. Ima šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je 88. širok pa 25 inčev.

Dostikrat ste že čitali v časopisih ali knjigah o krajih, ki vam niso bili znani. Vaše zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, kje se nahajajo. Z našim ZEMLJEVIDOM je pa tej potrebi ugodeno.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

Veliki in krasni zemljevid celega sveta in vseh kontinentov, tiskan v petih barvah.

Velik zemljevid Združenih držav, na katerem so vse železnice in ceste.

Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po Združenih državah.

Zemljevidi Pacifičnega oceana, otočja in ameriške lastnine.

Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne osirajte se na to, če že imate zemljevid ali atlas, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas velike važnosti. Ko ga boste en teden imeli, ga ne boste dali niti za pet dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

1. julija:	France, Havre
2. julija:	Columbus, Cherbourg, Bremen Ryndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
3. julija:	Homerie, Cherbourg President Harding, Cherbourg, Bremen
4. julija:	Milwaukee, Cherbourg, Hamburg Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen
5. julija:	Ile de France, Havre Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
6. julija:	Augustus, Napoli, Genova
7. julija:	Minnetonka, Cherbourg Arabic, Cherbourg, Antwerpen Deutschland, Cherbourg, Hamburg Republie, Cherbourg, Bremen
8. julija:	Aquitania, Cherbourg
9. julija:	Majestic, Cherbourg
10. julija:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg
11. julija:	Paris, Havre Veendam, Cherbourg, Antwerpen Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
12. julija:	Minnetonka, Boulogne sur Mer
13. julija:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg
14. julija:	Conte Grande, Napoli, Genova
15. julija:	Karlruhe, Boulogne sur Mer, Bremen Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
16. julija:	President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
17. julija:	Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen
18. julija:	France, Havre Olympic, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen
19. julija:	Minnetonka, Cherbourg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg Conte Biancamano, Napoli, Genova
20. julija:	Berlin, Cherbourg, Bremen
21. julija:	Mauretania, Cherbourg George Washington, Cherbourg, Bremen
22. julija:	Ile de France, Havre (Glavni poletni izlet) Homerie, Cherbourg Bremen, Cherbourg, Bremen New Amsterdam, Boulogne sur Mer
23. julija:	Roma, Napoli, Genova
24. julija:	Belgeland, Cherbourg, Antwerpen St. Louis, Cherbourg, Hamburg Leviathan, Cherbourg Minnekahda, Boulogne sur Mer
25. julija:	Dresden, Cherbourg, Bremen America, Cherbourg, Bremen